

KUTSESTANDARD

Volitatud maastikuarhitekt-ekspert, tase 8

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

| Kutsenimetus | Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase |
|--|---|
| Volitatud maastikuarhitekt-ekspert, tase 8 | 8 |

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Maastikuarhitektuur on eriala, mis tegeleb maastiku (välisruumi) ruumilise kujundamise ja kavandamisega (maastikuplaneerimisega Euroopa maastikukonventsiooni mõistes).

Maastikuarhitektuuris käsitletakse maastikku sarnaselt Euroopa maastikukonventsioonile, mille kohaselt mõistetakse maastikku ruumina, mis on tekkinud looduslike tegurite ja/või inimese tegevuse tulemusena. Maastikuarhitektuuri objektiks on maastik ehk kogu välisruum ning maastikuarhitekt tegeleb nii ehitatud, ehitatava kui ka looduskeskkonnaga kõikjal, olenemata selle tegelikust seisundist või juriidilisest staatusast. Maastikuarhitekti ülesanne on maastike edendamiseks, loomiseks või taastamiseks vajalike meetmete ning tegevuste kavandamine.

Käesolevas standardi mõistes on maastikuarhitektuurne ehitusprojekt nii eraldiseisev maastikuarhitektuurse objekti ehitusprojekt kui ka mistahes ehitusprojekti maastikuarhitektuurne osa (sh asendiplaan).

Maastikuarhitekti töö eesmärk on maastiku ruumilise terviklahenduse väljatöötamine, võttes seejuures arvesse kultuurilisi (sh tehnoloogilisi, tehnilisi, kunstilisi jt), sotsiaalseid, majanduslikke ja ökoloogilisi aspekte. Maastikuarhitekti kutset omavad isikud on võimelised mõistma ja vahendama asjast puudutatud osapoolte vajadusi seoses ruumilise planeerimisega, maastikuarhitektuurse projekteerimisega, ehitamisega, kultuuripärandi säilitamisega ja väärtustamisega ning loodusliku tasakaalu hoidmisega. Oma töös lähtub maastikuarhitekt kutse-eesmärgest ning heast planeerimis-, projekteerimis- ja ehitustavast.

Volitatud maastikuarhitekt-ekspert, tase 8 on tippspetsialist, kellel on doktorikraad või muu sellega võrreldav akadeemiline kraad või on ta rahvusvaheliselt tunnustatud loovisik, kes on võimeline iseseisvalt ja omal vastutusel koostama, hindama ja juhtima maa- ja veealade, linnade ja teiste asulate ruumiliste planeeringute ja maastikuarhitektuursete ehitusprojektide terviklahendusi ning hindama maastikku ja ehitatud keskkonda. Töötab välja uusi meetodeid tööülesannete lahendamiseks.

Volitatud maastikuarhitekt-ekspert tase 8 on võimeline andma keerulisemaid eksperthinnanguid oma erialal ja osalema rahvusvaheliste arhitektuurivõistluste žüriides. On võimeline töötama riigi ja kohalike omavalitsuste asutustes ning ülikoolis vastava ala tippspetsialistina.

Maastikuarhitekti kutsealal on lisaks volitatud maastikuarhitekt-ekspert, tase 8-le järgmised kutsed:

Diplomeeritud maastikuarhitekt, tase 7 töötab maastikuarhitektuursete objektidega avalikus või poolavalikus ruumis volitatud maastikuarhitekti juhendamisel või piiratud vastutusulatusel ning mitteavaliku ruumi objektidega iseseisvalt.

Volitatud maastikuarhitekt, tase 7 on spetsialist, kes on võimeline iseseisvalt ja omal vastutusel koostama, hindama ja juhtima maa- ja veealade, linnade ja teiste asulate ruumiliste planeeringute ja maastikuarhitektuursete ehitusprojektide terviklahendusi ning hindama ehitatud keskkonda.

Volitatud maastikuarhitekt on võimeline andma tavapäraseid eksperthinnanguid oma erialal. Vajadusel osaleb maastikku puudutavate kohalike võistluste žüriides ning on võimeline töötama riigi ja kohalike omavalitsuste asutustes vastava ala asjatundjana.

A.2 Tööosad

- A.2.1 Maastikuarhitektuursete ehitusprojektide koostamise juhtimine
- A.2.2 Maastikuarhitektuursete ehitusprojektide koostamine selle kõigis staadiumites
- A.2.3 Planeeringute koostamise juhtimine
- A.2.4 Planeeringu maastikuarhitektuurse osa koostamine kõigis planeeringu liikides
- A.2.5 Planeeringute kõigi liikide ja ehitusprojektide ning ehitiste hindamine maastiku osas
- A.2.6 Maastiku uurimine ja hindamine

Valitavad tööosad

- A.2.7 Maastikuholduskavade ja/või kaitsekorralduskavade koostamine
- A.2.8 Muinsuskaitse eritingimuste koostamine (vastava tegevusloa olemasolul) ja muinsuskaitse aluse objekti projekteerimine
- A.2.9 Keskkonnamõju hindamine (vastava tegevusloa olemasolul) ja/või keskkonnamõju strateegiline hindamine
- A.2.10 Osalemine arhitektuuri- ja maastikuarhitektuurivõistluste ettevalmistamises ja žürii töös
- A.2.11 Töötamine riigiasutustes ja kohalikes omavalitsustes

A.3 Töö keskkond ja eripära

Maastikuarhitekti töö toimub valdavalt büroos, kuid ka välitingimustes objektil, ametiasutustes ja mujal. Töö on üldjuhul loominguiline ja võib olla periooditi vaimselt pingeline. Töökoormus võib jaotuda ebaühtlaselt. Töö on mõeldud füüsilist pingutust nõudev, toimudes igal aastaajal erinevates looduslikes tingimustes ja ilmastikuoludes ning kokku puutudes erinevate sotsiaalsete keskkondadega.

A.4 Töövahendid

Volitatud maastikuarhitekt-ekspert kasutab oma töös tavapäraseid bürootöövahendeid, mitmesuguseid kommunikatsioonitehnikaid, kontori- ja projekteerimistarkvara, kaarte ning maketeerimisvahendeid. Samuti välitöös kasutatavaid mõõte- ja fikseerimisvahendeid (nt fotokaamera, klupp, kõrgus- ja kaugusmõõtja jt).

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Vaimsed võimed: ruumitaju ning ruumi ettekujutamise ja komponeerimise võime, loominguiline mõtlemine, visuaalne mälu, loogiline mõtlemine ja üldistusvõime, iseseisvus ja otsustamisjulgus, vastutusvõime ja täpsus, koostöö- ja empaatiavõime, suhtlemisoskus ja pingetaluvus, saavutusvajadus, ilumeel ja hea maitse.
 Kehalised võimed: nägemine, kuulmine ja mõõduka füüsilise koormuse taluvus.
 Iseloomujooned: kohanemisvõime, stressitaluvus, koostöövõime, õppimisvõime, vastutusvõime, usaldusväärsus, emotsionaalne stabiilsus, korrektsus, enesedistsipliin, suhtlemisvalmidus, sotsiaalsus, loominguilisus, otsustusvõime ja iseseisvus, saavutusvajadus.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Volitatud maastikuarhitekt-ekspert on tippspetsialist, kellel on doktorikraad või muu sellega võrreldav akadeemiline kraad või on ta rahvusvaheliselt tunnustatud loovisik, kes on võimeline iseseisvalt ja omal vastutusel koostama, hindama ja juhtima maa-alade, linnade ja asulate ruumilisi planeeringuid ja maastikuarhitektuursete objektide ehitusprojekte ning hindama ehitatud keskkonda.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Standardi koostamise ajal töötavad maastikuarhitektid järgmistel ametikohtadel: Maastikuarhitekt, linnaaednik, planeerija, looduskaitse spetsialist, projekteerija, konsultant, linna maastikuarhitekt, vallaarhitekt, arhitekt, arhitekt-planeerija, haljastusinsener.
 KS koostamise töörühm soovib kasutada järgmisi ametinimetusi: maastikuarhitekt, maastikuarhitekt-konsultant, maakonna maastikuarhitekt, linna maastikuarhitekt, valla maastikuarhitekt, maastikuarhitekt-planeerija.

A.8 Reguleerimised kutsealal tegutsemiseks

Rahvusvahelised dokumendid:
 • Definition of the profession of landscape architect for the International Standard Classification of Occupations. International Labour Office, Geneva. Final Version approved by the World Council 2003, Banff, Canada of the International Federation of Landscape Architects, IFLA.

<http://www.iflaonline.org/images/PDF/landscapeArchi/ladefinalversion30.pdf>
 • ILO Resolution concerning updating the International Standard Classification of Occupations
http://www.iflaonline.org/images/PDF/landscapeArchi/Update_ILO_Nov2008.pdf
 • Redrafted Definition of ISCO-08 unit group: Landscape Architect. September 2009
http://www.iflaonline.org/images/PDF/landscapeArchi/2162_las_updated_september2009.pdf
 • IFLA Charter for landscape architectural education (with EFLA addenda) (15.08.2005)
<http://europe.iflaonline.org/images/PDF/education/iflacharterforlaeducationeflaaddenda.pdf>

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Selle kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.2.1 – B.2.6 ja B.2.12 (lähivad kompetentsid) ning soovi korral valitavate kompetentside B.2.7 – B.2.11 tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

| B.2.1 Maastikuarhitektuursete ehitusprojektide koostamise juhtimine | EKR tase 8 |
|---|-------------------|
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1) korraldab rahvusvaheliste ja/või suuremahuliste maastikuarhitektuursete ehitusprojektide, koostamist, tagades ehitusprojekti maastikuarhitektuurse kvaliteedi ja terviklikkuse, moodustades töörühma ja tagades vajalike spetsialistide (nt vastutataavad vastava kvalifikatsiooniga insenerid, arhitekt, disainer jt) kaasamise;</p> <p>2) maastikuarhitektuursete ehitusprojektide koostamisel juhib töörühma (kuhu kuuluvad nt maastikuarhitekt, arhitekt, skulptor, tehniline personal jt) tööd, seades eesmärgiks ruumilise terviklahenduse kvaliteedi, osates seda võrrelda rahvusvahelise kogemusega;</p> <p>3) selgitab välja avaliku huvi ja tasakaalustab erinevate osapoolte huvid, arvestades osapoolte vajadusi ning olulisi asjaolusid (nt kasutajate vajadused, tellija vajadused, õigusaktid, hea tava jt).</p> | |
| <p>Teadmised:</p> <p>1) orienteerub projekteerimist reguleerivas seadusandluses ja üldistes tehnilistes normides;</p> <p>2) tunneb projektijuhtimise põhimõtteid.</p> | |
| <p>Hindamismeetod (id):</p> <p>Vestlus koos valikuga koostatud töödest.</p> | |
| B.2.2 Maastikuarhitektuursete ehitusprojektide koostamine selle kõigis staadiumites | EKR tase 8 |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1) lähtuvalt projekti eesmärgist selgitab välja ja analüüsib kohta, kasutajate vajadusi, tellija võimalusi ning pärast lähteülesande täpsustamist koostab projekteerimise tegevuskava; vajadusel töötab välja uudse ja asjakohase analüüsimeetodi;</p> <p>2) loob lähteülesandest tulenevalt visiooni, ruumilisi kontseptsioone ning erinevaid eskiislahendusi, rakendades avarat kujutlusvõimet ning leides funktsionaalselt, sotsiaalselt, ökoloogiliselt, konstruktiivselt, esteetiliselt ja majanduslikult tasakaalustatud lahenduse, arvestades rahvusvahelise kontekstiga nii ajas kui ruumis;</p> <p>3) lähtudes eskiisist koostab ehitusprojekti eel-, põhi- ja tööprojekti maastikuarhitektuursete lahendused vajalikus mahus ja vastastikus koostöös teiste ehitusprojekti osadega, tagades ruumilise lahenduse terviklikkuse kogu projekteerimise ja ehituse käigus;</p> <p>4) saab aru osapoolte vajadustest ja leiab mõistlikud lahendused kooskõlastamisel üleskerkinud sisulistele probleemidele;</p> <p>5) vormistab projektdokumentatsiooni graafilise ja tekstilise osa selgelt, loetavalt ja arusaadavalt, kasutades selleks sobivaid tehnilisi vahendeid;</p> <p>6) dokumentide vormistamisel kasutab korrektset eesti keelt ja erialast terminoloogiat;</p> | |

| | |
|---|-------------------|
| <p>7) nõustab tellijat ehitusloa taotlemisel; teostab maastikuarhitektuurse osa üle autorijärelevalvet objekti autori(te) autoriõiguse kaitseks ning kontrollib ehitise vastavust maastikuarhitektuurse osa projektdokumentatsioonile; vajadusel täpsustab ja täiendab maastikuarhitektuurset ehitusprojekti ehitusprotsessi jooksul.</p> <p>8) Koostab vajadusel hooldus- ja kasutusjuhendid maastikuarhitektuursele osale.</p> | |
| <p>Teadmised:</p> <p>1) valdab maastiku (välisruumi) kujunemise, loomise ja toimimise põhimõtteid;</p> <p>2) valdab vektorgraafika- ja tekstiitöötlusprogramme (visualiseerimis- ja sõnastamisoskus);</p> <p>3) valdab projekteerimisprotsessi üldpõhimõtteid ja tunneb projekti staadiumist tulenevaid nõudeid.</p> | |
| <p>Hindamismeetod (id):</p> <p>Vestlus koos valikuga koostatud töödest.</p> | |
| B.2.3 Planeeringute koostamise juhtimine | EKR tase 8 |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1) kavandab planeeringu tööprotsessi, vajadusel töötab välja uudsed ja asjakohased töömeetodid, sõnastab lähtetingimused, kaasab vajalikud spetsialistid; selgitab välja ja kaasab huvigrupid, tutvustab ja selgitab planeeringut ning vajadusel korraldab planeeringulahenduse täiendamise ja/või muutmise;</p> <p>2) omab igas planeeringu etapis ülevaadet planeeringu sisust ja eesmärgist ning oskab seda võrrelda teiste maade kogemustega; korraldab planeeringu tervikliku, visioonile ja strateegilistele eesmärkidele vastava lahenduse saavutamiseks erinevate spetsialistide omavahelist koostööd; hangib vajalikud kooskõlastused;</p> <p>3) sõnastab planeeringu rakendamise meetmed ja elluviimise järjekorra, lähtudes planeeringu lahendusest ja kohaliku omavalitsuse võimalustest.</p> | |
| <p>Teadmised:</p> <p>1) teab üldtunnustatud planeerimise teooriaid ja meetodikaid ning ühiskonna arengusuundi;</p> <p>2) orienteerub seadusandluse üldises raamistikus ja teab eriala puudutavaid seadusi (planeerimis-, muinsuskaitse-, looduskaitse-, ehitusseadus jne);</p> <p>3) valdab planeerimisprotsessi läbiviimise üldpõhimõtteid ja erijuhtumeid;</p> <p>4) teab ja tunneb üldtunnustatud kaasamise meetodeid.</p> | |
| <p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Vestlus koos valikuga koostatud töödest.</p> | |
| B.2.4 Planeeringu erialase osa koostamine kõigis planeeringu liikides | EKR tase 8 |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1) töötab vajadusel välja uudse ja asjakohase analüüsimeetodi; analüüsib töörühma liikmena planeeringuala, arvestades selle kultuurilise (sh ajaloolise), loodusliku, majandusliku ja sotsiaalse keskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ning vajadusi. selgitab välja planeeringu ruumilised võimalused ja piirangud, arvestades võimalikult paljude ühiskonnaliikmete huvide ja vajadustega ning rahvusvahelise kontekstiga nii ajas kui ruumis;</p> <p>2) töötab vajadusel välja uudsed ja asjakohased ruumiliste visioonide ja ruumiliste strateegiate koostamise meetodid; loob analüüsi tulemuste alusel koostöös töörühma liikmetega erinevaid (säilitavaid ja/või uuendavaid) ruumilisi visioone ja ruumilisi strateegiaid ning planeeringu eskiislahendusi, leides ühiskonnale vajalikke funktsionaalselt, esteetiliselt, ökoloogiliselt sotsiaalselt, kultuuriliselt ja majanduslikult tasakaalustatud ning jätkusuutlikke lahendusi;</p> <p>3) koostöös töörühma liikmetega koostab väljavalitud eskiislahendusest lähtudes ruumilise terviklahenduse, mis loob eeldused tervikliku keskkonna tekkimiseks, on kooskõlas nii planeeringu teiste osade kui ka ümbritseva (linna) maastikuga;</p> <p>4) tutvustab ja selgitab planeeringu lahendust kooskõlastamise ning avalikustamise protsessis; koostöös töörühma liikmetega arvestab ja tasakaalustab ruumiliste lahenduste kaudu huvitatud osapoolte (sh kasutajate, omanike, omavalitsuste, riigiasutuste, avalikkuse) põhjendatud huvisid;</p> <p>5) vormistab planeeringu lahenduse graafilise ja tekstilise osa selgelt, loetavalt ja arusaadavalt, kasutades selleks sobivaid tehnilisi vahendeid; dokumentide vormistamisel kasutab korrektset eesti keelt ja erialast terminoloogiat.</p> | |
| <p>Teadmised:</p> <p>1) valdab maastiku (välisruumi) kujunemise, loomise ja toimimise põhimõtteid;</p> <p>2) valdab vektorgraafika- ja tekstiitöötlusprogramme (visualiseerimis- ja sõnastamisoskus);</p> <p>3) valdab planeerimisprotsessi üldpõhimõtteid ja tunneb planeeringu täpsusastmest tulenevaid nõudeid.</p> | |
| <p>Hindamismeetod (id):</p> <p>Vestlus koos valikuga koostatud töödest.</p> | |

| | |
|---|-------------------|
| B.2.5 Planeeringute kõigi liikide ja ehitusprojektide ning ehitiste hindamine maastiku osas | EKR tase 8 |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) hindab kõikide tahkude kooskõla eriliigiliste planeeringute vahel; 2) hindab ehitusprojekti vastavust planeeringus esitatud tingimustele ja piirangutele; vajadusel esitab argumenteeritud seisukoha ehitusprojekti vastavusest planeeringule; 3) hindab planeeringuid, ehitusprojekte ja ehitisi, lähtudes ehitatava keskkonna üldisest kvaliteedist, lahenduste tehnoloogilisest, tehnilisest, kunstilisest ja ökonoomilisest tasemest, vastavusest kehtivale seadusandlusele, neile esitatud eesmärkidele, heale tavale. | |
| <p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) orienteerub planeerimist ja projekteerimist reguleerivas seadusandluses ning üldistes tehnilistes normides; 2) valdab maastiku (välisruumi) kujunemise, loomise ja toimimise põhimõtteid. | |
| <p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Vestlus koos valikuga koostatud töödest või tööde osadest.</p> | |
| B.2.6 Maastiku uurimine ja hindamine | EKR tase 8 |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kavandab uuringu tööprotsessi, töötab vajadusel välja uudse ja asjakohase meetoodika, kaasab vajalikud eksperdid ja hangib vajalikud kooskõlastused, tutvustab uuringu tulemusi; 2) töötab vajadusel välja uudse ja asjakohase meetoodika; määrab kooslused ja/või taksonoomilised üksused ning vajadusel ka nende seisukorra, perspektiivsuse jm; vajadusel teeb koostööd ekspertidega (nt dendroloog, botaanik, ökoloog, arborist, aednik jne); teeb välitööd; 3) töötab vajadusel välja uudse ja asjakohase meetoodika. uurib maastiku ja/või maastiku objekti kultuuriloolist kujunemist ja määrab selle väärtused; vajadusel teeb koostööd ekspertidega (nt ajaloolane, arheoloog, restauraator jne); teostab väli- ja arhiivitööd ja kaardianalüüsi; 4) töötab vajadusel välja uudse ja asjakohase meetoodika; uurib maastiku ruumilisi, kultuurilisi, ökoloogilisi, sotsiaalseid, funktsionaalseid, esteetilisi jm tahke; vajadusel teeb koostööd ekspertidega (nt geograaf, sotsioloog, ajaloolane, etnoloog jne); teeb välitööd. | |
| <p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb maastiku kujunemise ja toimimise põhialuseid; 2) teab ja tunneb maastikuobjektide üldtunnustatud uurimisviise ja meetodeid; 3) tunneb taimmaterjali ja kultuurilugu. | |
| <p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Vestlus koos valikuga koostatud töödest või tööde osadest.</p> | |

VALITAVAD KOMPETENTSID

Kutse taotlemisel võib soovi korral tõendada valitavaid kompetentse B.2.7 – B.2.11.

| | |
|--|-------------------|
| B.2.7 Maastikuhoolduskavade ja/või kaitsekorralduskavade koostamine | EKR tase 8 |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kavandab maastikuhoolduskava ja/või kaitsekorralduskava koostamise tööprotsessi, töötab vajadusel välja uudse ja asjakohase meetoodika, kaasab vajalikud eksperdid ja hangib vajalikud kooskõlastused; 2) töötab vajadusel välja uudse ja asjakohase meetoodika; kogub lähteandmed, kavandab ja teeb välitööd. analüüsib tulemusi ja töötab nende põhjal välja kava, arvestades olemasolevaid väärtusi (sh ruumilisi, kultuurilisi, esteetilisi, ökoloogilisi jne) ning osapoolte huvisid. | |
| <p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb maastiku kujunemise ja toimimise põhialuseid; 2) teab ja tunneb maastikuobjektide üldtunnustatud uurimisviise ja –meetodeid; 3) tunneb taimmaterjali ja kultuurilugu; 4) orienteerub kaitsekorraldust reguleerivas seadusandluses. | |
| <p>Hindamismeetod(id):</p> | |

| | |
|---|-------------------|
| Vestlus koos valikuga koostatud töödest. | |
| B.2.8 Muinsuskaitse eritingimuste koostamine (vastava tegevusloa olemasolul) ja muinsuskaitse aluse objekti projekteerimine | EKR tase 8 |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kavandab tööprotsessi, valib välja ja/või kohandab sobiva meetodi, kaasab vajalikud eksperdid, 2) kogub lähteandmed, sh teeb arhiivi- ja välitööd; analüüsib lähteandmeid, toob välja väärtused ning sõnastab eritingimused (soovitused ja nõuded) väärtuste säilitamiseks; vajadusel töötab välja uudseid ja asjakohaseid meetodeid; 3) hangib vajalikud kooskõlastused ja tutvustab tulemusi. | |
| <p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) orienteerub kultuuriväärtusi käsitlevas seadusandluses; 2) tunneb kultuuriväärtuslike objektide projekteerimise eripära; 3) orienteerub arhiivimaterjalides ja arhiivides. | |
| <p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Vestlus koos valikuga koostatud töödest.</p> | |
| B.2.9 Keskkonnamõju hindamine (vastava tegevusloa olemasolul) ja/või keskkonnamõju strateegiline hindamine | EKR tase 8 |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kavandab tööprotsessi, moodustab töörühma, korraldab hindamisprogrammi koostamise ja avalikustamise protsessi, kaasab vajalikud eksperdid, arvestades teiste maade kogemusega; selgitab välja ja kaasab huvigrupid; 2) teostab esmase analüüsi, selgitab välja mõju hindamise vajaduse, kaasates vajalikke eksperte, sellest lähtuvalt osaleb hindamisprogrammi koostamises; 3) töötab vajadusel välja uudse ja asjakohase meetodika; kogub ja analüüsib vajalikud lähteanded ning hindab töörühma koosseisus keskkonnamõju maastikuarhitektuurseid (sh ruumilisi, kultuurilisi, ökoloogilisi, sotsiaalseid, funktsionaalseid, esteetilisi jne) tahke; vajadusel teeb koostööd ekspertidega (nt akustik, planeerija, sotsioloog, bioloog jne); osaleb aruande koostamisel ja avalikustamisel; 4) tutvustab ja selgitab hindamistulemusi, kooskõlastab ning vajadusel korraldab hindamisaruande täiendamise ja/või muutmise. | |
| <p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) orienteerub keskkonda käsitlevas seadusandluses; 2) teab üldtunnustatud teooriaid ja ühiskonna arengusuundi; 3) teab ja tunneb üldtunnustatud uurimisviise ja meetodeid. | |
| <p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Vestlus koos valikuga koostatud töödest.</p> | |
| B.2.10 Osalemine arhitektuuri- ja maastikuarhitektuurivõistluste ettevalmistamises ja žürii töös | EKR tase 8 |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) osaleb nii eesti-siseste kui rahvusvaheliste võistluste toimkondade töös; 2) töötab välja võistlustingimused nii eesti-sisestele kui rahvusvahelistele võistlustele vastavalt arhitektuurivõistluste korraldamise headele tavadele; 3) osaleb professionaalina võistluse žürii töös. | |
| <p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) valdab maastiku (välisruumi) kujunemise, loomise ja toimimise põhimõtteid ; 2) tunneb kaasaegseid arhitektuuri ja maastikuarhitektuuri suundi. | |
| <p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Vestlus koos elulookirjeldusega.</p> | |
| B.2.11 Töötamine riigiasutustes ja kohalikes omavalitsustes | EKR tase 8 |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) juhib arhitektuuri ja ehituse valdkonna tööd (maastikuarhitektuurset osa) kaasates vajalikke spetsialiste, lähtudes seadusandlusest, avaliku huvi esindamisest ja heast tavast, vajadusel nõustab osapooli; | |

2) valmistab ette, töötab välja tingimused ja korraldab avaliku ruumi haldusega seotud hankeid, teostab järelvalvet; tegeleb avaliku ruumi halduse korraldamisega, kaasates vajadusel teiste erialade spetsialistide;
 3) osaleb maastikuarhitektuuri spetsialistina erinevate töörühmade töös, teeb sisulisi ettepanekuid õigusaktide ja standardite koostamiseks ja täiendamiseks (sh võrdleb rahvusvahelise kogemusega).

Teadmised:

- 1) orienteerub seadusandluse üldises raamistikus;
- 2) teab planeerimist ja projekteerimist reguleerivat seadusandlust ning üldisi tehnilisi norme;
- 3) valdab maastiku (välisruumi) kujunemise, loomise ja toimimise põhimõtteid.

Hindamismeetod(id):

Vestlus koos elulookirjeldusega.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENSIID

| B.2.12 Volitatud maastikuarhitekt-ekspert, tase 8 kutset läbiv kompetents | EKR tase 8 |
|---|-------------------|
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oskab luua terviklikke ja tasakaalustatud ruumilisi lahendusi, seostades nende esteetilise ja tehnilise kvaliteedi loodus- ja ehitatud keskkonna väärtustega ning kultuurilise ja ajaloolise kontekstiga; 2) mõistab inimese suhet ehitatava keskkonnaga ja ehitatava keskkonna suhet olemasoleva keskkonnaga, arvestades maastiku vastavust inimese ja muu eluslooduse vajadustele; 3) mõistab välis- ja siseruumi suhteid, avaliku, poolavaliku ja mitteavaliku ruumi seoseid erinevates asustustüüpides; 4) mõistab ruumilist planeerimist, ehituslikku projekteerimist, ehitamist, ehitiste kasutamist ja keskkonna säilitamist kui ühtset protsessi, mis on eelduseks kvaliteetse maastiku loomisel; 5) mõistab ja rakendab alusuuringute ja siduserialadel kasutatavaid meetodeid lähtetingimuste ja ruumiliste lahenduste koostamisel; 6) tunnetab valikuvõimaluste paljusust, katsetab, analüüsib ja hindab erinevaid ruumilisi lahendusi, teeb järeldusi ja valikuid, mis toetuvad piisavale teoreetilisele, loominguilisele ja praktilisele alusele; 7) mõistab funktsionaalseid seoseid ruumilises planeerimises ja maastikuarhitektuurses projekteerimises; 8) tunneb ja rakendab erinevaid inseneriteadmisi tasemel, mis võimaldab püstitada ülesandeid planeeringute ja ehitusprojektide eri osade koostajatele; 9) arvestab maastiku kasutajate vajadusi, ühildades neid võimaluste ja piirangutega ning jätkusuutliku arengu põhimõtetega; juhib erialase töö (nt planeeringu, ehitusprojekti, eksperthinnangu jne) koostamist meeskonnatööna; 10) kasutab planeerimis-, projekteerimis- ja juhtimisprotsessis enamlevinud kommunikatsioonivahendeid; 11) mõistab maastikuarhitekti kutse ühiskondliku rolli olemust, arvestab sotsiaalsete teguritega ja järgib oma tegevuses kutse-eeetika nõudeid; 12) on valmis aktiivselt osalema kodanikuühiskonnas ning suhtub sallivalt hoiakute ja väärtuste mitmekesisusse; 13) osaleb meeskonnatöös, suhtub austusega kolleegidesse ja tunneb töökultuuri. 14) tajub ruumi ja näeb ruumi muudatuste mõju ajateljel; 15) visualiseerib ja sõnastab ruumilisi arengutsenaariume ja tulevikulahendusi; | |
| <p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) maastikuarhitektuur ning selle siduserialade ajalugu ja teooriad; 2) ruumikompositsiooni põhimõtted, ökoloogilised protsessid; 3) linnaehituse ja maastikuarhitektuuri tüpologia; 4) arhitektuuriga seotud reaali- ja ehitusteaduste, -tehnikate ja -tehnoloogiate alused; 5) ruumilist arengut suunavad, planeerimist ja ehitiste projekteerimist reguleerivad ning teised valdkonnaga seonduvad õigusaktid; 6) teadmised põhilistest seostest inimese ning tema füüsilise ja sotsiaalkultuurilise keskkonna vahel. üldine arusaamine aegade jooksul toimunud väärtuste, suhtumiste, uskumuste ja käitumiste muutustest; 7) teadmised meie kultuurimaastike tekkimisest ja nende muutustest aja jooksul; 8) teadmised erinevatest maakasutustüüpidest, nende arengust läbi aegade, nende sisemisest toimimisest ja territoriaalsetest nõudmistest, omavahelistest mõjudest ning sobivustest; 9) teadmised ja oskused inventeerimiseks, maastikele ning vaatamisväärsustele hinnangu andmiseks, geograafilise infosüsteemi kasutamiseks ja arvutite kasutamiseks nii kujunduses kui ka planeerimisprotsessis; 10) majandus- ja ettevõtluskeskkond ning nende üldised arengusuunad; | |

| |
|--|
| 11) teadmised looduslike süsteemide füüsilistest ja biotilistest alustest ning võime tunnustada nende olemuslikku ja potentsiaalset väärtust; 12) teadmised taimebioloogilistest teadustest (sh botaanika, dendroloogia, fütopatoloogia); 13) teadmised keskkonnateadustest, maastikuteadusest, geodeesiast ja topograafiast, mullateadusest; 14) teadmised sotsiaalteadustest; 15) maastiku hoolduse kavandamine; 16) maastike taastamine, rekonstrueerimine, restaureerimine; |
| Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus. |

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

| | |
|--|--|
| C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile | |
| 1. Kutsestandardi tähis kutseregistris | 22-19062017-1.11/2k |
| 2. Kutsestandardi koostajad | Mart Hiob, Artes Terrae OÜ, Eesti Maastikuarhitektide Liit Katrin Koov, Eesti Kunstiakadeemia Andres Levald, Eesti Arhitektide Liit, E-Konsult OÜ Toomas Muru, Eesti Maaülikool, Eesti Maastikuarhitektide Liit Nele Nutt, Tallinna Tehnikaülikool, Eesti Maastikuarhitektide Liit Sulev Nurme, Artes Terrae OÜ, Eesti Maastikuarhitektide Liit Sirle Salmistu, Eesti Maastikuarhitektide Liit |
| 3. Kutsestandardi kinnitaja | Arhitektuuri, Geomaatika, Ehituse ja Kinnisvara Kutsenõukogu |
| 4. Kutsenõukogu otsuse number | 7 |
| 5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev | 19.06.2017 |
| 6. Kutsestandard kehtib kuni | 15.05.2018 |
| 7. Kutsestandardi versiooni number | 2 |
| 8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08) | 2162 Maastikuarhitektid |
| 9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF) | 8 |
| C.2 Kutsenimetus võõrkeeles | |
| Hispaania keeles | arquitecto paisajista / arquitecto del paisaje |
| Inglise keeles | Landscape architect, level 8 |
| Prantsuse keeles | architecte paysagiste |
| Saksa keeles | landschaftsarchitekt |
| Soome keeles | maisema-arkhitekti |
| Vene keeles | ландшафтный архитектор |
| C.3 Lisad | |
| Lisa 1 Töösad ja tööülesanded | |
| Lisa 2 Kutsealased terminid | |
| Lisa 3 Arvuti kasutamise oskused | |
| Lisa 4 Keelte oskustasemete kirjeldused | |